

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/1327/2015
Identifikačné číslo spisu:	7110224626
Dátum vydania rozhodnutia:	13.02.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:7110224626.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu R.V., bývajúceho v L., zastúpeného advokátkou JUDr. Andreou Tkáčovou, so sídlom v Košiciach, Magurská č. 3, proti žalovanému JUDr. K. P., so sídlom v F., o náhradu škody, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 11 C 221/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2015 sp. zn. 6 Co 167/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný a obchodná spoločnosť Wüstenrot, a.s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova č. 17, IČO: 31 383 408, zastúpená JUDr. Jaroslavom Čollákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Floriánska č. 19, majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa v konaní domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 7 184,95 € spolu s príslušenstvom (vymedzeným v žalobe), ktorá predstavuje výšku žalobcovej škody (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka) spôsobenej žalovaným porušením povinnosti advokáta pri výkone advokácie [§ 18 ods. 1 a 2, § 22 ods. 1, 2 a 5, § 26 ods. 1 a 4 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“).

2. Žalovaný popieral, že by na skutkovom a právnom základe tvrdenom žalobcom bola daná zodpovednosť advokáta za škodu spôsobenú výkonom advokácie.

3. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. januára 2013 č.k. 11 C 221/2010-125 žalobu zamietol s odôvodnením, že žalobca nepreukázal, že by mu žalovaný porušením niektorej z povinností advokáta spôsobil škodu. Vychádzal z toho, že zodpovednosť advokáta za vzniknutú škodu nastupuje len vtedy, keď neúspech klienta je dôsledkom porušenia povinností advokáta v súvislosti s výkonom advokácie. Výsledky vykonaného dokazovania ale nepreukázali súčasné splnenie troch zákonných predpokladov zodpovednosti žalovaného (vznik škody, porušenie povinností pri

výkone advokácie, príčinná súvislosť medzi výkonom advokácie a vznikom škody klienta).

4. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Košiciach (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 31. marca 2015 sp. zn. 6 Co 167/2013 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny [§ 219 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“)]. V odôvodnení uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil rozhodujúce skutkové okolnosti, na ich základe dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré náležite právne posúdil. Odvolací súd po citovaní ustanovení § 18 ods. 1 a 2, § 22 ods. 1, 2 a 5, § 26 ods. 1 a 4 zákona o advokácii a vysvetlení podmienok vzniku zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka konštatoval, že úspešnosť žaloby na náhradu škody vychádza z troch základných prvkov vysvetlených už súdom prvej inštancie, ktoré musia byť splnené kumulatívne. V danom prípade bolo na žalobcovi, aby pri plnení dôkaznej povinnosti preukázal, že tieto prvky boli dané. Žalobca ale v tomto smere dôkazné bremeno neuniesol, preto súd prvej inštancie správne uzavrel, že zodpovednosť žalovaného advokáta za škodu spôsobenú klientovi neprichádza do úvahy. Žalobca teda nedôvodne namieta, že jeho žaloba nemala byť zamietnutá.

5. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie s tým, že v konaní došlo jednak k vade uvedenej v § 237 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., jednak k tzv. inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Namietol aj to, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Podľa jeho názoru mu bola postupom súdov odňatá možnosť konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) tým, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania, znemožnil mu realizáciu procesného práva zúčastniť sa pojednávania, robiť na ňom prednesy, bližšie vysvetliť obsah odvolania a vyjadriť sa k tvrdeniam protistrany. Odvolací súd dospel k nesprávnemu záveru, že žalobca v konaní nepreukázal všetky predpoklady zodpovednosti žalovaného advokáta za škodu spôsobenú nesprávnym výkonom advokácie. Z týchto dôvodov žiadal napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a žalobcovi priznať náhradu trov konania.

6. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolateľ iba zopakoval svoje skoršie tvrdenia a argumenty, s ktorým sa už súdy vysporiadali. Nedôvodná je pritom námietka žalobcu o existencii procesných nesprávností zakladajúcich prípustnosť jeho dovolania. Žiadal preto dovolanie odmietnuť.

7. Obchodná spoločnosť Wüstenrot, a.s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova č. 17, IČO: 31 383 408, zastúpená JUDr. Jaroslavom Čollákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Floriánska č. 19, sa (ako vedľajší účastník na strane žalovaného) 13. augusta 2015 vyjadrila, že v danom prípade bolo podané procesne neprípustné dovolanie, ktoré navrhuje odmietnuť; požiadala o priznanie náhrady trov dovolacieho konania.

8. Dovolanie bolo podané 15. júna 2015. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

10. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a uskutočnení meritórneho dovolacieho prieskumu.

10.1. Dovolanía podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky

dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)) ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)], vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

10.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

11. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 10.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný (viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 36/1995).

12. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku vymedzoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p. Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu tiež vtedy, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p.

13. Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku, ktorý nemá znaky tých rozsudkov, proti ktorým bolo dovolanie v zmysle § 238 O.s.p. prípustné. Podané dovolanie teda v zmysle tohto ustanovenia nevyvolalo účinky, ktoré by podľa právneho stavu do 30. júna 2016 umožňovali uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

14. V danej veci by preto dovolanie bolo prípustné, iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p.

14.1. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. nenamietal a vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

14.2. Podľa názoru žalobcu mu súdy odňali možnosť konať v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. O odňatie možnosti pred súdom konať išlo v zmysle tohto ustanovenia vtedy, keď súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi realizáciu procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní (napríklad oprávnenia byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon).

15. Podľa názoru žalobcu mu bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že odvolací súd na prejednanie jeho odvolania nenariadil pojednávanie, v prípade účasti na ktorom by žalobca mohol bližšie vysvetliť dôvody svojho odvolania a vyjadriť sa k argumentácii protistrany.

15.1. Realizácia procesného oprávnenia účastníka byť prítomný na pojednávaní neprichádza do úvahy vtedy, keď súd v súlade so zákonom koná a rozhoduje bez nariadenia pojednávania.

15.2. Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak: a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. (ale) v ostatných prípadoch môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Z týchto ustanovení vyplýva, že (len) v prípadoch uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p. je

odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie, v ostatných prípadoch však môže rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p., bude nariadené odvolacie pojednávanie, rozhoduje odvolací súd sám.

15.3. V danom prípade: a/ odvolací súd dospel k záveru, že netreba zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a c/ nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Procesné strany boli pritom riadne upovedomené o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 156 ods. 3 O.s.p.). Procesným postupom, ktorý bol v súlade so zákonom, nemohla byť dovolateľovi odňatá možnosť pred súdom konať.

16. Žalobca ďalej tvrdí, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

16.1. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci bolo do 30. júna 2016 považované za relevantný dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., ktorý ale mohol byť úspešne uplatnený iba v procesne prípustnom dovolaní.

16.2. Do vyššie uvedeného dňa samo nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladalo (viď najmä judikát R 54/2012, ale aj viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nešlo totiž o vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by podľa § 238 O.s.p. zakladal prípustnosť dovolania.

17. Pokiaľ sa v dovolaní namieta, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právna úprava účinná do 30. júna 2016 považovala vadu tejto povahy za relevantný dovolací dôvod, ktorý však prípustnosť dovolania nezakladal (pozri viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. 3 Cdo 219/2013, 3 Cdo 888/2015, 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010, 6 Cdo 60/2012, 7 Cdo 86/2012 a 7 Cdo 36/2011).

18. Prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. nezakladalo do 30. júna 2016 ani nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, prípadné nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, ako aj v rozhodnutiach najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012. Dodáva, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

19. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu, ktoré bolo podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016 procesne neprípustné, nevyvolalo v danom prípade účinok umožňujúci dovolaciemu súdu, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozsudku. Najvyšší súd preto jeho dovolanie odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP.

20. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.